

NIEMAND IETS SCHULDIG

12 oktober 2014
Zoetermeer

⁸ Zijt niemand iets schuldig
dan elkander lief te hebben;
want wie de ander liefheeft,
heeft de wet vervuld.

ΜΗΔΕΝΙ	ΜΗΔΕΝ	ΟΦΕΙΛΕΤΕ
<i>aan-niemand</i>	<i>niets</i>	<i>!weest-verschuldigd !</i>
niemand	iets	zijt schuldig

Romeinen 13

Eert de overheid

13

¹ Ieder mens moet zich onderwerpen aan de overheden, die boven hem staan. Want er is geen overheid dan door God en die er zijn, zijn door God gesteld. ² Wie zich dus tegen de overheid verzet, wederstaat de instelling Gods, en wie dit doen, zullen een oordeel over zich brengen. ³ Want, als iemand goed handelt, behoeft hij niet bevreesd te zijn voor de overheidspersonen, maar wel, als hij verkeerd handelt. Wilt gij zonder vrees voor de overheid zijn? Doe het goede, en gij zult lof van haar ontvangen. ⁴ Zij staat immers in dienst van God, u ten goede. Maar indien gij kwaad doet, wees dan bevreesd; want zij draagt het zwaard niet tevergeefs; zij staat immers in de dienst van God, als toornende wreekster voor hem, die kwaad bedrijft. ⁵ Daarom is het nodig zich te onderwerpen, niet slechts om de toorn, maar ook om des gewetens wil. ⁶ Daarom brengt gij toch ook belastingen op; want zij zijn dienaren Gods, die juist op dit punt voortdurend letten. ⁷ Betaalt aan allen het verschuldigde, belasting aan wie belasting, tol aan wie tol, ontzag aan wie ontzag, eerbetoon aan wie eer toekomt.

Geboden

⁸ Zijt niemand iets schuldig dan elkander lief te hebben; want wie de ander liefheeft, heeft de wet vervuld. ⁹ Want de geboden: gij zult niet echtbreken, gij zult niet doodslaan, gij zult niet stelen, gij zult niet begeren en welk ander gebod er ook zij, worden samengevat in dit woord: gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. ¹⁰ De liefde doet de naaste geen kwaad; daarom is de liefde de vervulling der wet.

¹¹ Gij verstaat immers de tijd wel, dat het thans voor u de ure is om uit de slaap te ontwaken. Want het heil is ons nu meer nabij, dan toen wij tot het geloof kwamen. ¹² De nacht is ver gevorderd, de dag is nabij. Laten wij dan de werken der duisternis afleggen en aandoen de wapenen des lichts! ¹³ Laten wij, als bij lichte dag, eerbaar wandelen, niet in brasserijen en drinkgelagen, niet in wellust en losbandigheid, niet in twist en nijd! ¹⁴ Maar doet de Here Jezus Christus aan en wijdt geen zorg aan het vlees, zodat begeerten worden opgewekt.

Het voorafgaande vers in Romeinen 13...

7 **Betaalt aan allen het verschuldigde,**
belasting aan wie belasting,
tol aan wie tol,
ontzag aan wie ontzag,
eerbetoon aan wie eer toekomt.

ΑΠΟΔΟΤΕ ΠΑΣΙΝ ΤΑΣ ΟΦΕΙΛΑΣ

!betaalt! *aan-allen de* *verschuldigde-dingen*

betaalt aan allen het verschuldigde

Spreuken 22:7

... de man die leent, is een knecht van de uitlener.

: מְלוֹה לְאִישׁ לְוָה וְעֶבֶד
 one^cobligating to·man one-borrowing and·servant
 van-de-uitlener de-man die-leent en-is-een-knecht

⁸ Zijt niemand iets schuldig dan elkander lief te hebben; want wie de ander liefheeft, heeft de wet vervuld.

> agape = de liefde Gods >

ΕΙ	ΜΗ	ΤΟ	ΑΛΛΗΛΟΥΣ	ΑΓΑΠΑΝ
indien	toch-niet	het	elkaar	lief-te-hebben
dan	-	-	elkander	lief te hebben

5:5 ... omdat de **liefde Gods** in onze harten uitgestort is...

ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΕΚΚΕΧΥΤΑΙ ΕΝ ΤΑΙΣ ΚΑΡΔΙΑΙΣ ΗΜΩΝ
van-de God is-uit-gegoten~ in de harten van-ons
- Gods is uitgestort in - harten onze

ΔΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΑΓΙΟΥ ΤΟΥ ΔΟΘΕΝΤΟΣ ΗΜΙΝ
door geest heilige de |gegeven-wordende aan-ons
door de Geest heilige die gegeven is ons

5:8 ... God echter bewijst **zijn liefde** jegens ons, doordat Christus, toen wij nog zondaren waren, voor ons gestorven is.

5:8 CYNICTHCIN ΔΕ ΤΗΝ ΕΑΥΤΟΥ ΑΓΑΠΗΝ ΕΙC
|aanbeveelt echter de van-hemzelf liefde tot-in
bewijst echter - zijn liefde jegens

ΗΜΑC Ο ΘΕΟC ΟΤΙ ΕΤΙ ΑΜΑΡΤΩΛΩΝ ΟΝΤΩΝ
ons de God dat nog van-zondaars |zijnde
ons - God doordat toen nog zondaars waren

ΗΜΩΝ ΧΡΙCΤΟC ΥΠΕΡ ΗΜΩΝ ΑΠΕΘΑΝΕΝ
ons Christus ten-behoeve-van ons stierf
wij Christus voor ons is gestorven

8:39... noch hoogte noch diepte, noch enig ander
schepsel ons zal kunnen scheiden van **de liefde Gods**,
welke is in Christus Jezus, onze Here.

ΕΤΕΡΑ ΔΥΝΗCΕΤΑΙ ΗΜΑC ΧΩΡΙCΑΙ ΑΠΟ ΤΗC ΑΓΑΠΗC
andere^s |zal-kunnen~ ons scheiden van-af de liefde
ander zal kunnen ons scheiden van de liefde

ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΤΗC ΕΝ ΧΡΙCΤΩ ΙΗCΟΥ ΤΩ ΚΥΡΙΩ ΗΜΩΝ
van-de God de-liefde in Christus Jezus de Heer van-ons
- Gods welke is in Christus Jezus - Here onze

8 Zijt niemand iets schuldig dan elkander lief te hebben; want wie de ander liefheeft, heeft de wet vervuld.

> heteros = andersoortig

ΓΑΡ	ΑΓΑΠΩΝ	ΤΟΝ	ΕΤΕΡΟΝ	ΝΟΜΟΝ	ΠΕΠΛΗΡΩΚΕΝ
want	liefhebbende	de	ander ^s	wet	heeft-vervuld
want	liefheeft	de	ander	de wet	heeft vervuld

8 Zijt niemand iets schuldig dan elkander lief te hebben; want wie de ander liefheeft, heeft de wet vervuld.

liefheeft = onvoltooid teg. tijd.
heeft vervuld = voltooid

ΓΑΡ	ΑΓΑΠΩΝ	ΤΟΝ	ΕΤΕΡΟΝ	ΝΟΜΟΝ	ΠΕΠΛΗΡΩΚΕΝ
want	liefhebbende	de	ander ^s	wet	heeft-vervuld
want	liefheeft	de	ander	de wet	heeft vervuld

⁹ Want de geboden:
gij zult niet echtbreken,
gij zult niet doodslaan,
gij zult niet stelen,
gij zult niet begeren
en welk ander gebod er ook zij,
worden samengevat in dit woord:
gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.

TO	ΓΑΡ ΟΥ ΜΟΙΧΕΥΣΕΙΣ
het	want niet jij-zal-echtbreuk-plegen
de geboden	want niet gij zult echtbreken

⁹ Want de geboden:
gij zult niet echtbreken,
gij zult niet doodslaan,
gij zult niet stelen,
gij zult niet begeren
en welk ander gebod er ook zij,
worden samengevat in dit woord:
gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.

ΟΥ ΦΟΝΕΥΣΕΙΣ
niet jij-zal-vermoorden
niet gij zult doodslaan

9 Want de geboden:
gij zult niet echtbreken,
gij zult niet doodslaan,
gij zult niet stelen,
gij zult niet begeren
en welk ander gebod er ook zij,
worden samengevat in dit woord:
gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.

ΟΥ ΚΛΕΨΕΙΣ

niet jij-zal-stelen

niet gij zult stelen

⁹ Want de geboden:
gij zult niet echtbreken,
gij zult niet doodslaan,
gij zult niet stelen,
gij zult niet begeren
en welk ander gebod er ook zij,
worden samengevat in dit woord:
gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.

ΟΥΚ ΕΠΙΘΥΜΗΣΕΙΣ

niet jij-zal-begeren

niet gij zult begeren

nl. "... wat van uw naaste is"
> Ex.20:13; Deut.5:21

9 Want de geboden:
gij zult niet echtbreken,
gij zult niet doodslaan,
gij zult niet stelen,
gij zult niet begeren
en welk ander gebod er ook zij,
worden samengevat in dit woord:
gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.

ΚΑΙ ΕΙ	ΤΙΣ	ΕΤΕΡΑ	ΕΝΤΟΛΗ	
en	indien	enig	ander ^s	voorschrift
en	er ook zij	welk	ander	gebod

b.v. "eer uw vader en uw moeder" of "geen vals getuigenis geven"

9 Want de geboden:
gij zult niet echtbreken,
gij zult niet doodslaan,
gij zult niet stelen,
gij zult niet begeren
en welk ander gebod er ook zij,
worden samengevat in dit woord:
gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.

ΕΝ	ΤΩ	ΛΟΓΩ	ΤΟΥΤΩ	ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΟΥΤΑΙ
in	het	woord	dit	het-wordt-samengevat~
in	-	woord	dit	worden samengevat

OPWAARTS+HOOFDEN-

anakephalaioO

G346

it-is-being-summed-up

⁹ Want de geboden:
gij zult niet echtbreken,
gij zult niet doodslaan,
gij zult niet stelen,
gij zult niet begeren
en welk ander gebod er ook zij,
worden samengevat in dit woord:
gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.

voor ons geen wet maar belofte!

ΕΝ	ΤΩ	ΑΓΑΠΗΣΕΙΣ	ΤΟΝ	ΠΛΗΧΙΟΝ	COY	ΩΣ	CEAYTON
in	het	ljj-za-liefhebben	de	naaste	van-jou	als	jezelf
-	-	gij zult liefhebben	-	naaste	uw	als	uzelf

¹⁰ De liefde doet de naaste geen kwaad;
daarom is de liefde de vervulling der wet.

Η	ΑΓΑΠΗ	ΤΩ	ΠΛΗΣΙΟΝ	ΚΑΚΟΝ	ΟΥΚ	ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ
de liefde	aan-de	naaste	kwaad	niet	werkt~	
de liefde	de	naaste	kwaad	geen	doet	

¹⁰ De liefde doet de naaste geen kwaad;
daarom is de liefde de vervulling der wet.

ΠΛΗΡΩΜΑ	ΟΥΝ	ΝΟΜΟΥ	Η	ΑΓΑΠΗ
volheid	dan	van-wet	de	liefde
de vervulling is	daarom	der wet	de	liefde

¹¹ Gij verstaat immers de tijd wel,
dat het thans voor u de ure is
om uit de slaap te ontwaken.
Want het heil is ons nu meer nabij,
dan toen wij tot het geloof kwamen.

niet 'chronos' (= tijd)
maar 'kairos' (= gelegenheid > specifieke tijd)

ΚΑΙ	ΤΟΥΤΟ	ΕΙΔΟΤΕΣ	ΤΟΝ	ΚΑΙΡΟΝ
en	dit	waargenomen-hebbende	de	periode
immers	-	gij verstaat wel	de	tijd

¹¹ Gij verstaat immers de tijd wel,
dat het thans voor u de ure is
om uit de slaap te ontwaken.
Want het heil is ons nu meer nabij,
dan toen wij tot het geloof kwamen.

= de dag is nabij!

ΟΤΙ	ΩΡΑ	ΗΔΗ	ΗΜΑΣ	ΕΞ	ΥΠΝΟΥ	ΕΓΕΡΘΗΝΑΙ
dat	uur	reeds	ons	van-uit	slaap	gewekt-te-worden
dat het is	de ure	thans		uit	de slaap	om te ontwaken

Efeze 5:14

Daarom heet het: Ontwaak, gij die slaapt,
en sta op uit de doden,
en Christus zal over u lichten.

5:14 ΔΙΟ ΛΕΓΕΙ ΕΓΕΙΡΕ Ο ΚΑΘΕΥΔΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΤΑ ΕΚ
daarom |hij-zegt |ontwaak! degene |sluimerende en |sta-op! van-uit
daarom het heet ontwaak gij die slaapt en sta op uit

ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΦΑΥΣΕΙ ΟΙ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ
de doden en |zal-als-het-morgenlicht-schijnen-op jou de Christus
de doden en zal lichten over u - Christus³³

¹¹ Gij verstaat immers de tijd wel,
dat het thans voor u de ure is
om uit de slaap te ontwaken.
Want het heil is ons nu meer nabij,
dan toen wij tot het geloof kwamen.

= de redding, "de verlossing van ons lichaam"; 8:23

ΝΥΝ ΓΑΡ ΕΓΓΥΤΕΡΟΝ ΗΜΩΝ Η ΣΩΤΗΡΙΑ

nu want meer-nabij van-ons het behoud

nu want is meer nabij ons het heil

Η ΟΤΕ ΕΠΙΣΤΕΥΣΑΜΕΝ

dan toen wij-geloven

dan toen wij tot het geloof kwamen

¹² De nacht is ver gevorderd,
de dag is nabij.

Laten wij dan de werken der duisternis afleggen
en aandoen de wapenen des lichts!

lett. de nacht vordert

Η	ΝΥΞ	ΠΡΟΕΚΟΥΕΝ	Η	ΔΕ	ΗΜΕΡΑ	ΗΓΓΙΚΕΝ	
de	nacht	vordert		de	echter	dag	is-genaderd
de	nacht	is ver gevorderd	de	-	dag		is nabij

¹² De nacht is ver gevorderd,
de dag is nabij.

Laten wij dan de werken der duisternis afleggen
en aandoen de wapenen des lichts!

lett. de dag is genaderd

Η	ΝΥΞ	ΠΡΟΕΚΟΥΕΝ	Η	ΔΕ	ΗΜΕΡΑ	ΗΓΓΙΚΕΝ	
de	nacht	vordert		de	echter	dag	is-genaderd
de	nacht	is ver gevorderd	de	-	dag		is nabij

¹² De nacht is ver gevorderd,
de dag is nabij.

Laten wij dan de werken der duisternis afleggen
en aandoen de wapenen des lichts!

zoals een mantel; Hand.7:58

"werken van de duisternis" = nachtkleding

ΑΠΟΘΩΜΕΘΑ

|(dat)-wij-weg-zouden-doen~

laten wij afleggen

ΟΥΝ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ

dan de werken van-de duisternis

dan de werken der duisternis

12 De nacht is ver gevorderd,
de dag is nabij.

Laten wij dan de werken der duisternis afleggen en
aandoen de wapenen des lichts!

wapens, werktuigen, instrumenten

ΕΝΔΥCΩΜΕΘΑ

|(dat)-wij-zouden-aantrekken~

aandoen

ΔΕ

echter

en

ΤΑ ΟΠΛΑ

de wapens

de wapenen

ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ

van-het licht

des lichts

1Thessalonika 5

⁴ Maar gij, broeders, zijt niet in de duisternis (...)

⁵ want gij zijt allen kinderen des lichts en kinderen des dags. Wij behoren niet aan nacht of duisternis toe;

⁶ laten wij dan ook niet slapen gelijk de anderen, doch wakker en nuchter zijn.

⁷ Want die slapen, slapen des nachts en die zich bedrinken, zijn des nachts dronken,

⁸ maar laten wij, die de dag toebehoren, nuchter zijn, toegerust met het harnas van geloof en liefde en met de helm van de hoop der redding...

¹³ Laten wij, als bij lichte dag,
eerbaar wandelen,
niet in brasserijen en drinkgelagen,
niet in wellust en losbandigheid,
niet in twist en nijd!

> wat het daglicht verdraagt

ΩC EN ΗΜΕΡΑ

als in dag

als bij lichte dag

ΕΥCΧΗΜΟΝΩC

op-achtenswaardige-wijze

eerbaar

ΠΕΡ ΙΠΑΤΗCΩΜΕΝ

|(dat)-wij-zouden-wandelen

laten wij wandelen

¹³ Laten wij, als bij lichte dag,
eerbaar wandelen,
niet in brasserijen en drinkgelagen,
niet in wellust en losbandigheid,
niet in twist en nijd!

lett. wild-uitgelaten-feesten

MH

toch-niet

niet

KΩMOIC

in-wild-uitgelaten-feesten

in brasserijen

KAI MEΘAIC

en *in*-dronkenschappen

en drinkgelagen

¹³ Laten wij, als bij lichte dag,
eerbaar wandelen,
niet in brasserijen en drinkgelagen,
niet in wellust en losbandigheid,
niet in twist en nijd!

lett. dronkenschappen
> "waarin liederlijkheid is"; Ef.5:18

DRANK
maakt meer kapot dan je lief is.

MH	KΩMOIC	KAI	MEΘAIC
toch-niet	<i>in</i> -wild-uitgelaten-feesten	en	<i>in</i> -dronkenschappen
niet	in brasserijen	en	drinkgelagen

¹³ Laten wij, als bij lichte dag,
eerbaar wandelen,
niet in brasserijen en drinkgelagen,
niet in wellust en losbandigheid,
niet in twist en nijd!

lett. bedden (meerv.)

> met meer dan één naar bed = losbandigheden

MH	KOITAIK	KAI	ACEΛΓEIAIC
toch-niet	<i>in</i> -bedden	en	<i>in</i> -losbandigheden
niet	in wellust	en	losbandigheid

¹³ Laten wij, als bij lichte dag,
eerbaar wandelen,
niet in brasserijen en drinkgelagen,
niet in wellust en losbandigheid,
niet in twist en nijd!

KOKEND, felheid, geestdrift, jaloezie

zElos

G2205

to-jealousy

BOIL

MH	ΕΠΙ	ΔΙ	ΚΑΙ	ΖΗΛΩ
toch-niet	<i>in</i> -ruzie	en		<i>in</i> -jaloezie
niet	in twist	en		nijd

¹⁴ Maar doet de Here Jezus Christus aan en wijdt geen zorg aan het vlees, zodat begeerten worden opgewekt.

als kleding van de
nieuwe (opstandings-)dag
vergl. Ef.4:24; Kol.3:10

ΑΛΛΑ	ΕΝΔΥΣΑΘΕ	ΤΟΝ	ΚΥΡΙΟΝ	ΙΗΣΟΥΣ	ΧΡΙΣΤΟΝ
maar	trekt-aan~!	de	Heer	Jezus	Christus
maar	doet aan	de	Here	Jezus	Christus

¹⁴ Maar doet de Here Jezus Christus aan en wijdt geen zorg aan het vlees, zodat begeerten worden opgewekt.

lett. maakt geen voorzieningen
d.z.w. geef geen voeding aan...

ΚΑΙ	ΤΗΣ	ΣΑΡΚΟΣ	ΠΡΟΝΟΙΑΝ	ΜΗ	ΠΟΙΕΙ	ΘΕ
en	van-het	vlees	voorziening	toch-niet	!maakt~	!
en	aan	het vlees	zorg	geen	wijdt	

ΕΙΣ

ΕΠΙΘΥΜΙΑΣ

tot-in begeerten

zodat begeerten worden opgewekt

¹⁴ Maar doet de Here Jezus Christus aan en wijdt geen zorg aan het vlees, zodat begeerten worden opgewekt.

lett. tot-in begeerten
d.w.z. "misleidende begeerten"; Ef.4:22

ΚΑΙ	ΤΗΣ	ΣΑΡΚΟΣ	ΠΡΟΝΟΙΑΝ	ΜΗ	ΠΟΙΕΙ	ΘΕ
en	van-het	vlees	voorziening	toch-niet	!maakt~	!
en	aan het	vlees	zorg	geen	wijdt	

ΕΙΣ ΕΠΙΘΥΜΙΑΣ
tot-in begeerten

zodat begeerten worden opgewekt

¹⁴ Maar doet de Here Jezus Christus aan en wijdt geen zorg aan het vlees, zodat begeerten worden opgewekt.

= de automatische consequentie;
vergl. Kol.3:1 & 4)

ΚΑΙ	ΤΗΣ	ΣΑΡΚΟΣ	ΠΡΟΝΟΙΑΝ	ΜΗ	ΠΟΙΕΙ	ΘΕ
en	van-het	vlees	voorziening	toch-niet	!maakt~	!
en	aan	het vlees	zorg	geen	wijdt	

ΕΙΣ

ΕΠΙΘΥΜΙΑΣ

tot-in begeerten

zodat begeerten worden opgewekt